

Af

Sveučilište u Zagrebu
Arhitektonski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Architecture

ZGRADE³⁺

SIGURNOST UGODNOST KVALITETA

www.mapei.hr

ALUKÖNIGSTAHL
SCHÜCO JANSEN

baumit.com

ZAJEDNICA
DAVATELJA PVC SUSTAVA
ZA GRAĐEVINSKU STOLARIJU
Hrvatska gospodarska komora

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga
uređenja, graditeljstva i
državne imovine

AGC
Your Dreams, Our Challenge

BOSCH
Tehnologija za život

knaufinsulation

profine
INTERNATIONAL PROFILE GROUP
KBE KÖMMERLING TROCAL

Wienerberger

baldinī
studīo

NG
Novi građevinski elementi d.o.o.

VELUX®

Af

Sveučilište u Zagrebu
Arhitektonski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Architecture

Analiza utjecaja sustava ovojnica na zdravo stanovanje

Predavač: dr.sc. Marina Bagarić

doc.dr.sc. Bojan Milovanović

Gradjevinski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

www.mapei.hr

ALUKÖNIGSTAHL
SCHÜCO JANSSEN

baumit.com

ZAJEDNICA
DAVATELJA PVC SUSTAVA
ZA GRAĐEVINSKU STOLARIJU
Hrvatska gospodarska komora

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga
uređenja, graditeljstva i
državne imovine

AGC
Your Dreams, Our Challenge

BOSCH
Tehnologija za život

knaufinsulation

profine
INTERNATIONAL PROFILE GROUP
KBE KÖMMLING TROCAL

Wienerberger

baldinistudio

NG
Novi građevinski elementi d.o.o.

VELUX®

NEGATIVAN utjecaj aktivnosti građevinskog sektora i zgrada na okoliš

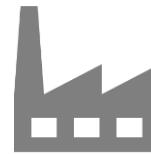
40 % Potrošnje energije

50 % Iskorištenja prirodnih sirovina

30-50 % Sveukupnog europskog otpada

30-40 % Emisije CO₂

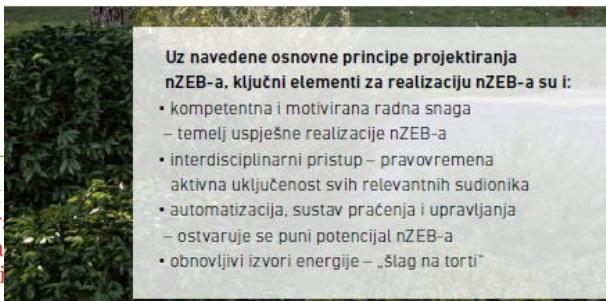
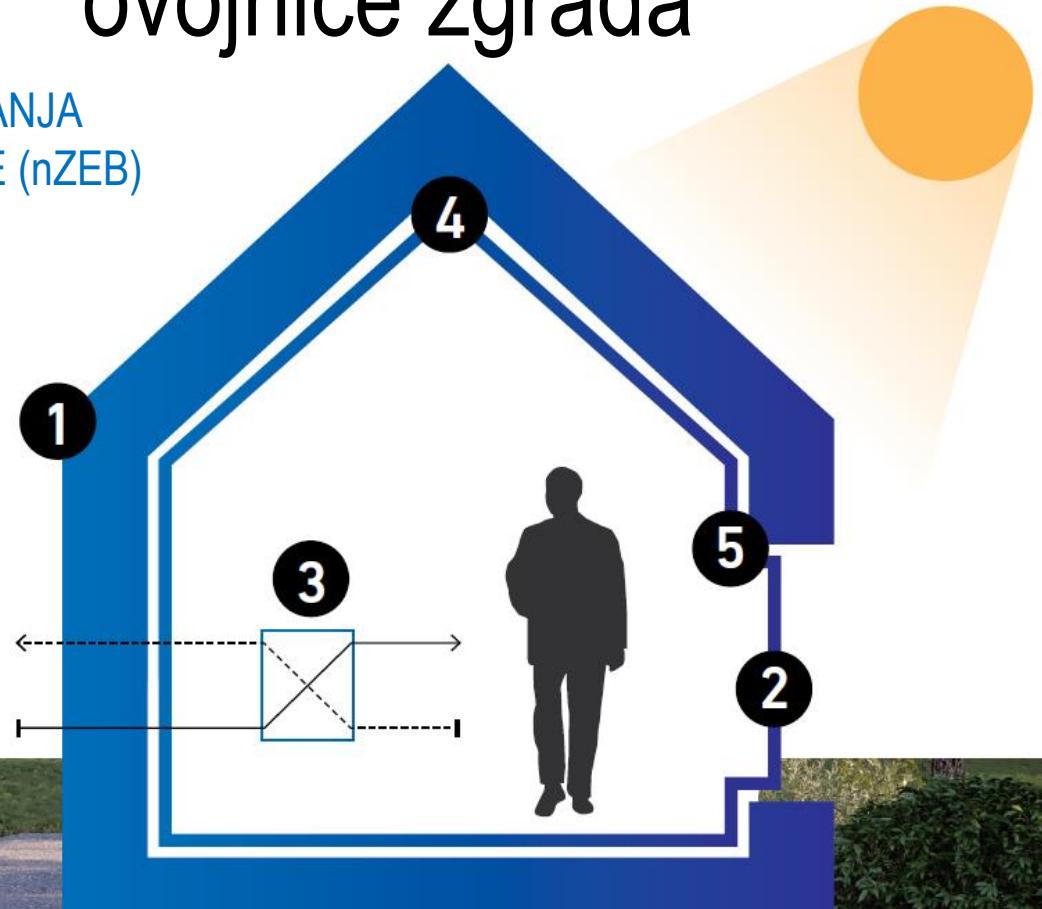

TOPLINSKI vrlo dobro izolirane i ZRAKONEPROSUPNE ovojnice zgrada

5 OSNOVNIH PRINCIPIA PROJEKTIRANJA ZGRADE GOTOVU NULTE ENERGIJE (nZEB)

- 1 — TOPLINSKA IZOLACIJA – kontinuitet!
- 2 — Visoko učinkoviti PROZORI
- 3 — MEHANIČKA VENTILACIJA
- 4 — ZRAKONEPROSUPNI SLOJ – kontinuitet!
- 5 — Minimizirani TOPLINSKI MOSTOVI

IZGRAĐENI OKOLIŠ (eng. *Built Environment*)

➤ UTJECAJ MODERNOG ŽIVOTA U ZATVORENIM PROSTORIMA

Što mislite, koliko vremena čovjek provodi u zatvorenom prostoru?

Što mislite, je li zrak u zatvorenim prostorima zagađeniji od vanjskog zraka?

MISLIMO DA PROVODIMO
67 %
svog vremena
u zatvorenim
prostорима

ALI ZAPRAVO PROVODIMO
90 %
svog vremena
u zatvorenim
prostорима

8 OD 10 LJUDI NIJE SVJESNO DA ZRAK U ZATVORENIM PROSTORIMA MOŽE BITI DO 5 PUTA VIŠE ZAGAĐEN OD VANJSKOG ZRAKA

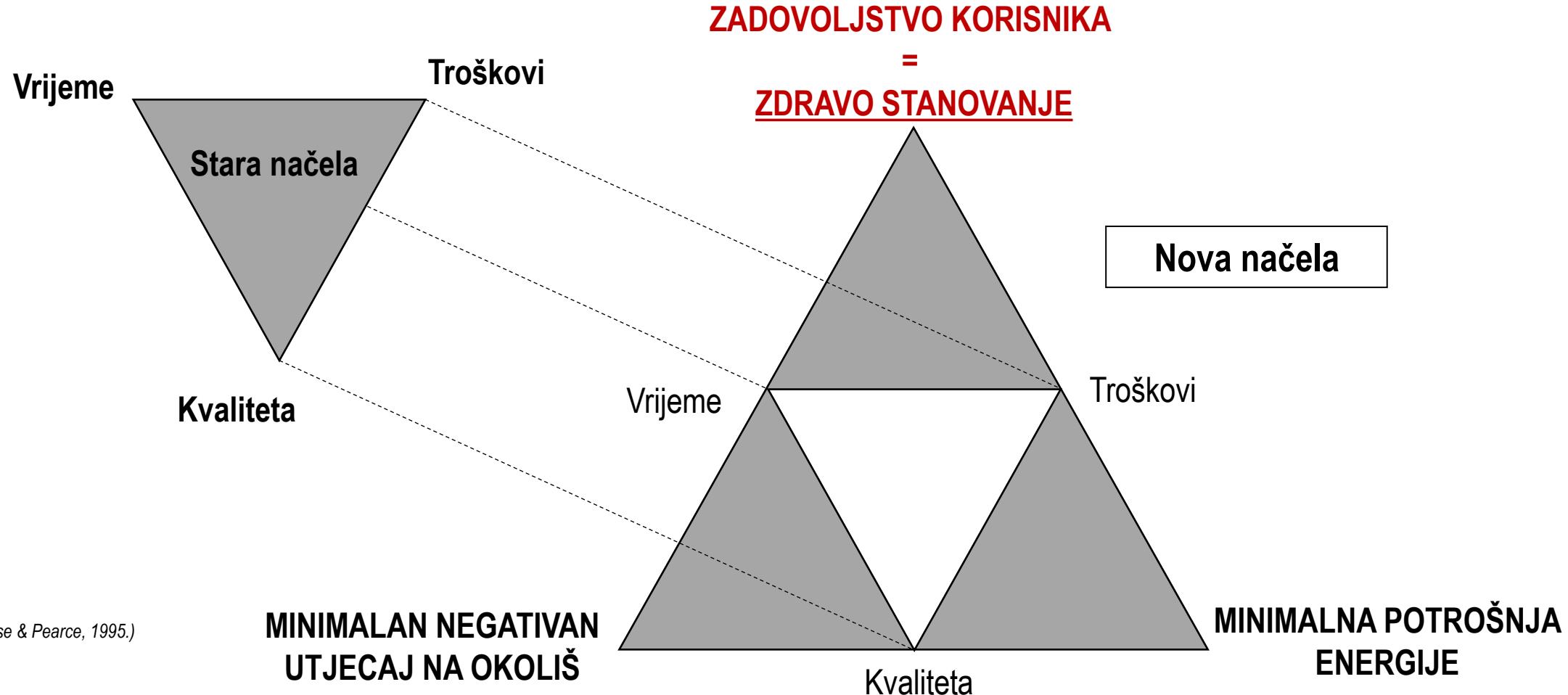
IZGRAĐENI OKOLIŠ (eng. *Built Environment*)

➤ UTJECAJ MODERNOG ŽIVOTA U ZATVORENIM PROSTORIMA

PROMJENA PARADIGME

Af

Sveučilište u Zagrebu
Arhitektonski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Architecture

K L A S T E R
nZEB.hr

ZDRAVO STANOVANJE (eng. *Healthy living*)

(<http://architecture-by-nature.com/design-principles/>)

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga
uređenja, graditeljstva i
državne imovine

AGC
Your Dreams, Our Challenge

BOSCH
Tehnologija za život

knaufinsulation

profine
INTERNATIONAL PROFILE GROUP
KBE KÖMMERLING TROCAL

Wienerberger

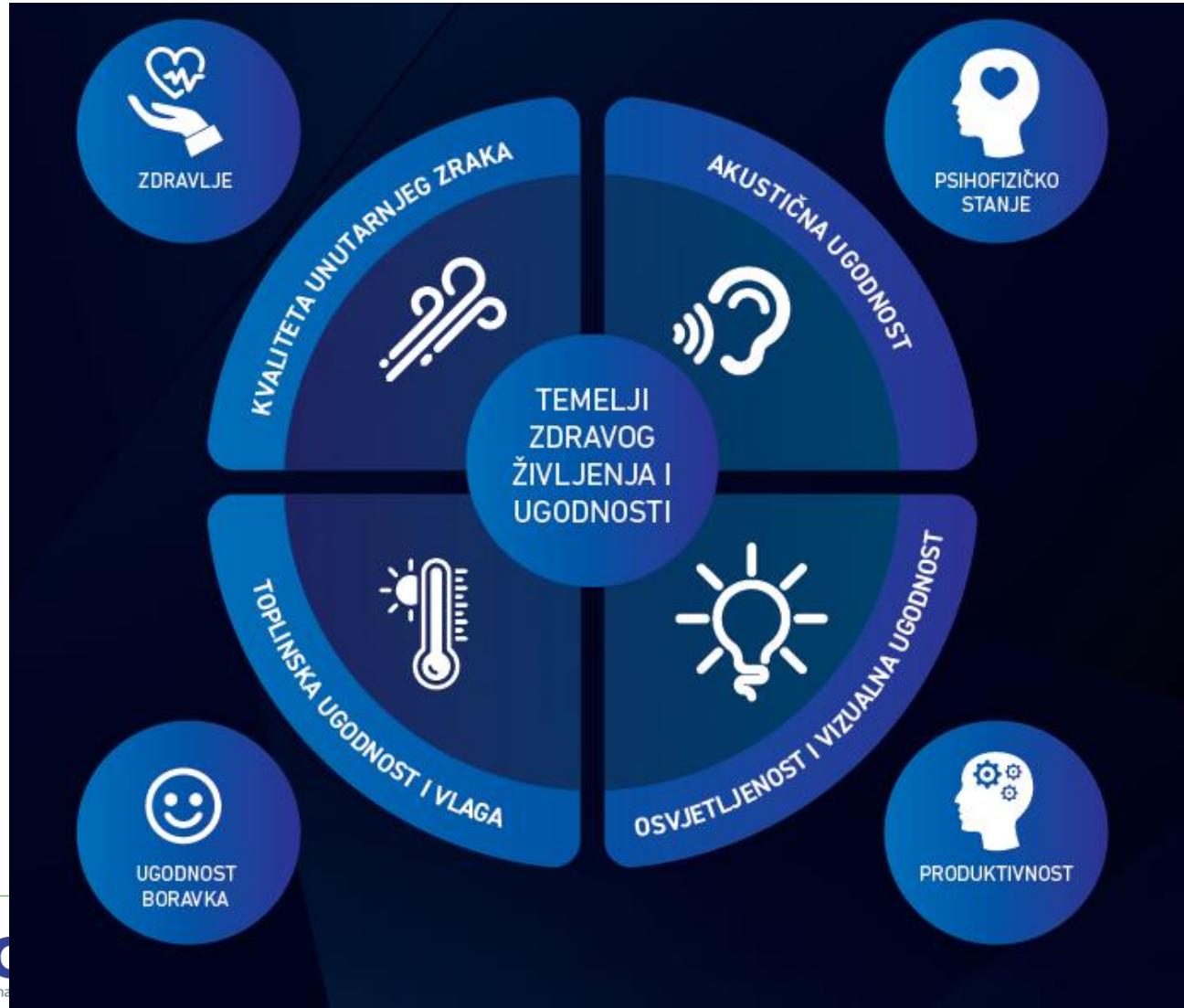
baldinistudio

NG
Novi građevinski elementi d.o.o.

VELUX®

ZDRAVO STANOVANJE (eng. Healthy living)

PREPORUČENE VRIJEDNOSTI parametara ugodnosti i kvalitete zraka prema HRN EN 16798-1:2019

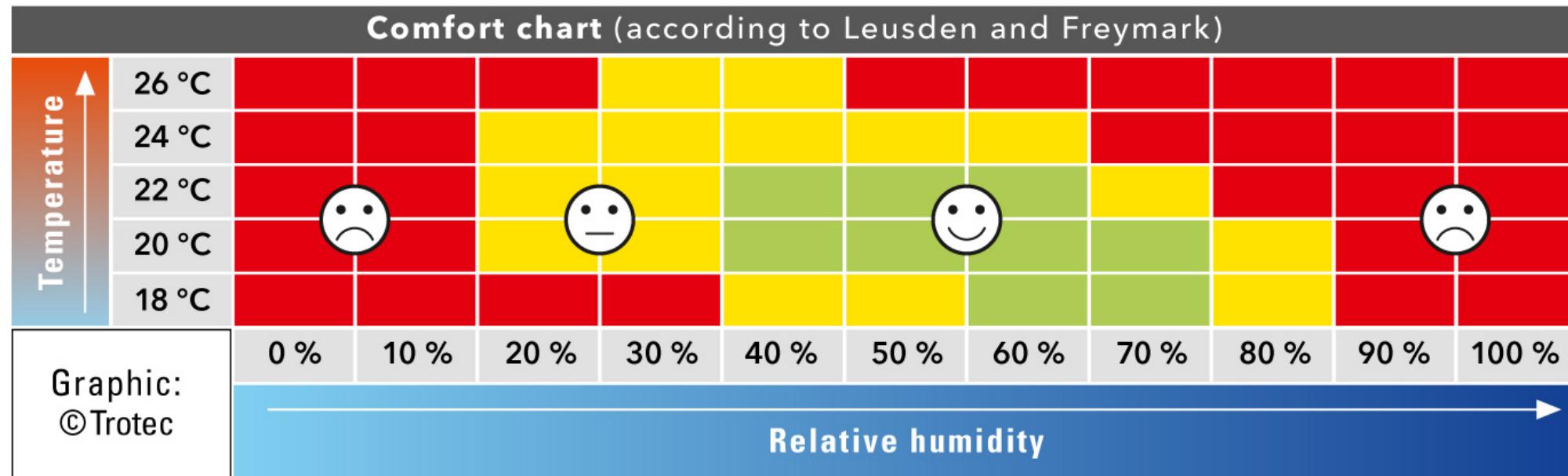
Kategorija	T _{grijanje} [°C]	T _{hlađenje} [°C]	RH [%]	CO ₂ [ppm]
I	21 – 25	23,5 – 25,5	30 – 50	950
II	20 – 25	23 – 26	25 – 60	1200
III	18 – 25	22 – 27	20 – 70	1750
IV	17 – 25	21 – 28	< 20 ; > 70	> 1750

- Kategorija I predstavlja visoku razinu očekivanja.
- Kategorija II predstavlja srednju razinu očekivanja.
- Kategorija III umjerenu (ograničenu) razinu.
- Kategorija IV nisku razinu očekivanja.

HIGROTERMALNA UGODNOST

Which room climate makes you feel most comfortable?

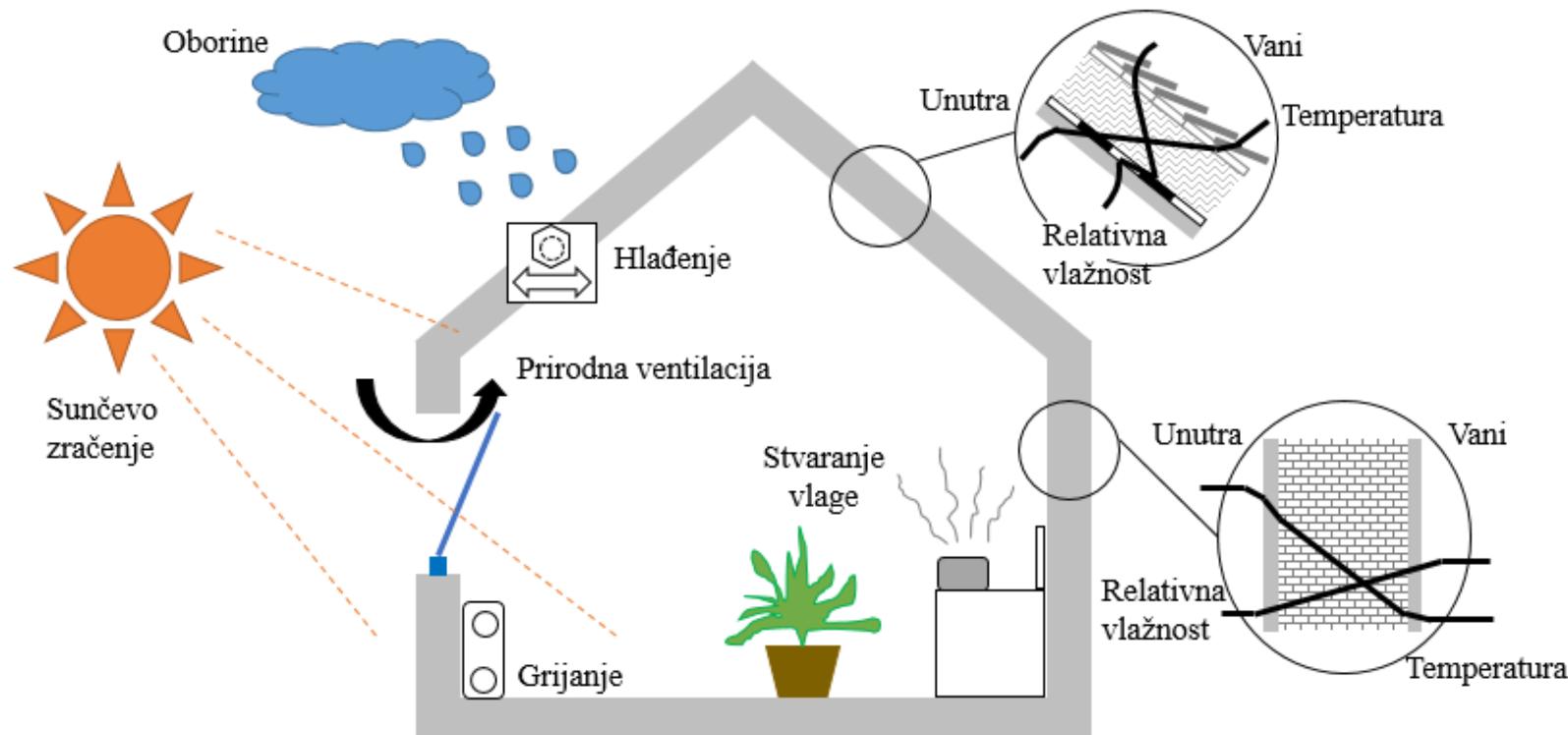
⌚ = uncomfortable – too dry or too moist

⌚ = quite comfortable

😊 = comfortable

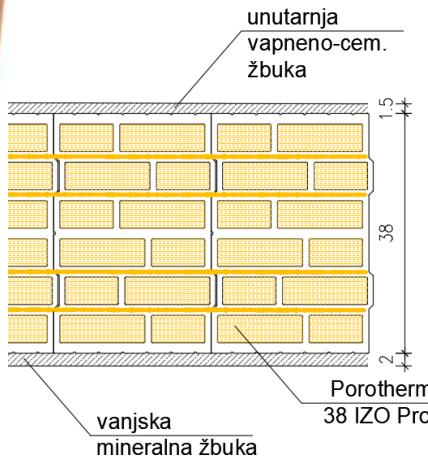
VANJSKA OVOJNICA ZGRADE – higrotermalno ponašanje

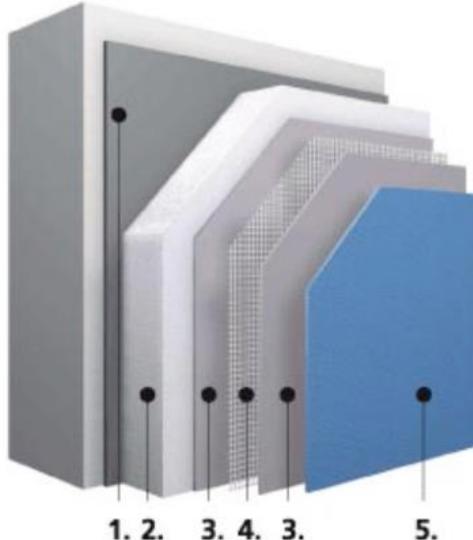

UTJECAJ RAZLIČITIH SUSTAVA VANJSKIH ZIDOVА NA ZDRAVO STANOVANJE?

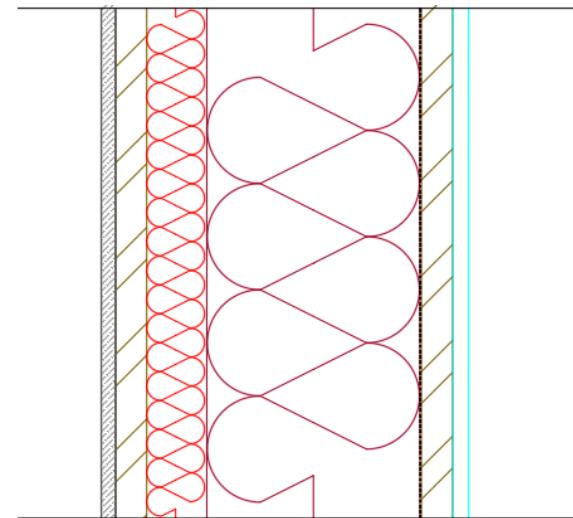
- Porotherm 38 IZO Profi + vanjska mineralna žbuka

- Armirano betonski zid + ETICS (EPS)

- Lagani drveni zidni panel

$$U = 0,177 \text{ W/m}^2\text{K}$$

Af

Sveučilište u Zagrebu
Arhitektonski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Architecture

WIENERBERGER e⁴ KUĆA

Emocije

Energija

Ekologija

Ekonomija

ANALIZIRANE VARIJANTE PRORAČUNA

VARIJANTA I

- Zgrada bez tehničkih sustava i bez provjetravanja

VARIJANTA II

- Zgrada s tehničkim sustavima i prirodnim provjetravanjem (otvaranje prozora)

VARIJANTA III

- Zgrada s tehničkim sustavima i mehaničkom ventilacijom

VARIJANTA IV

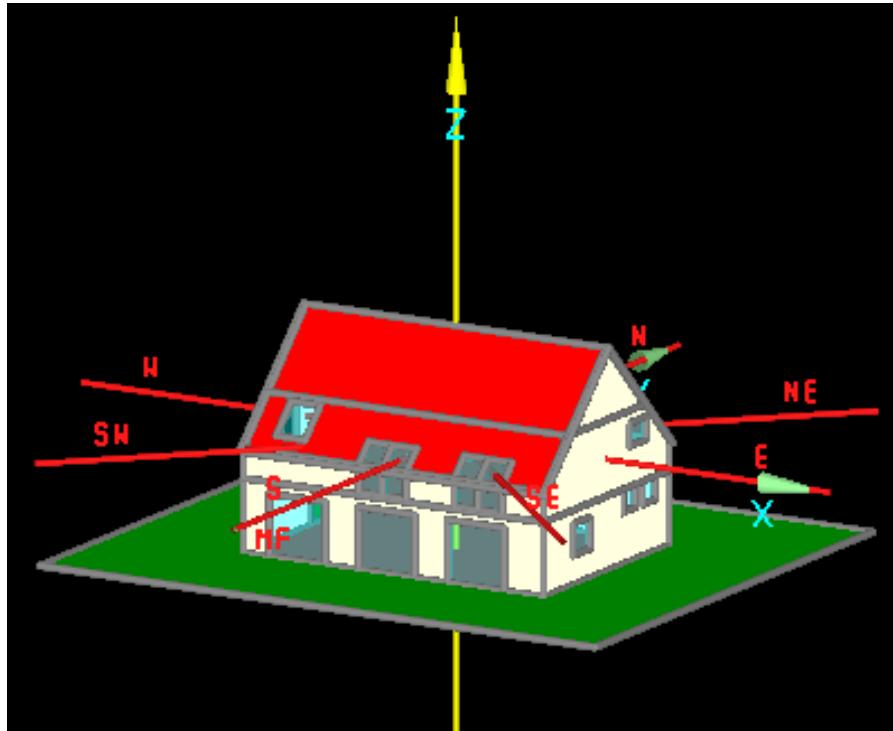
- Zgrada s tehničkim sustavima i prirodnim provjetravanjem (otvaranje prozora), ali BEZ ovlaživanja i odvlaživanja zraka

VARIJANTA V

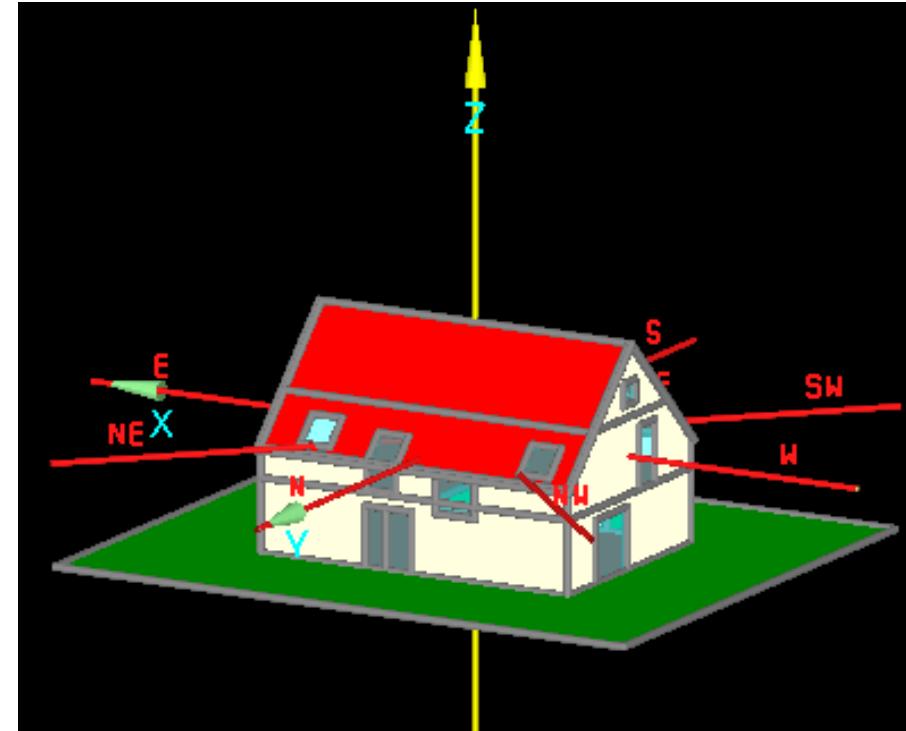
- Zgrada s tehničkim sustavima i mehaničkom ventilacijom, ali BEZ ovlaživanja i odvlaživanja zraka

Holistički alat WUFI® Plus

južno i istočno pročelje e⁴ kuće

sjeverno i zapadno pročelje e⁴ kuće

- Higrotermalne i energetske simulacije na razini cijele zgrade (3D proračuni)

ULAZNI PARAMETRI PRORAČUNA

- ▶ **Karakteristike materijala:** Wienerberger, WUFI® Plus baza materijala
- ▶ **Proračunski period:** 1 godina (01.01. – 01.01.)
- ▶ **Vremenski korak proračuna:** 1 sat
- ▶ **Lokacija:** Zagreb Maksimir
- ▶ **Početni uvjeti unutarnjeg okoliša:** $T_{zrak}=20^{\circ}\text{C}$, $RH_{zrak}=55\%$, $\text{CO}_2=400 \text{ ppm}$
- ▶ **Unutarnji izvori topline, vlage, CO_2 :** četveročlana obitelj
- ▶ **Infiltracija zraka pri prirodnoj razlici tlakova:** 0,1 [1/h]
- ▶ **Ventilacijski gubici:** nema provjetravanja ili prirodno provjetravanje (otvaranje prozora) ili mehaničko provjetravanje uz rekuperaciju topline i vlage
- ▶ **Tehnički sustavi:** nema sustava ili uključeni sustavi grijanja, hlađenja, ovlaživanja i odvlaživanja unutarnjeg zraka

GRANIČNE (min i max) vrijednosti za koje se pojedini sustav uključuje

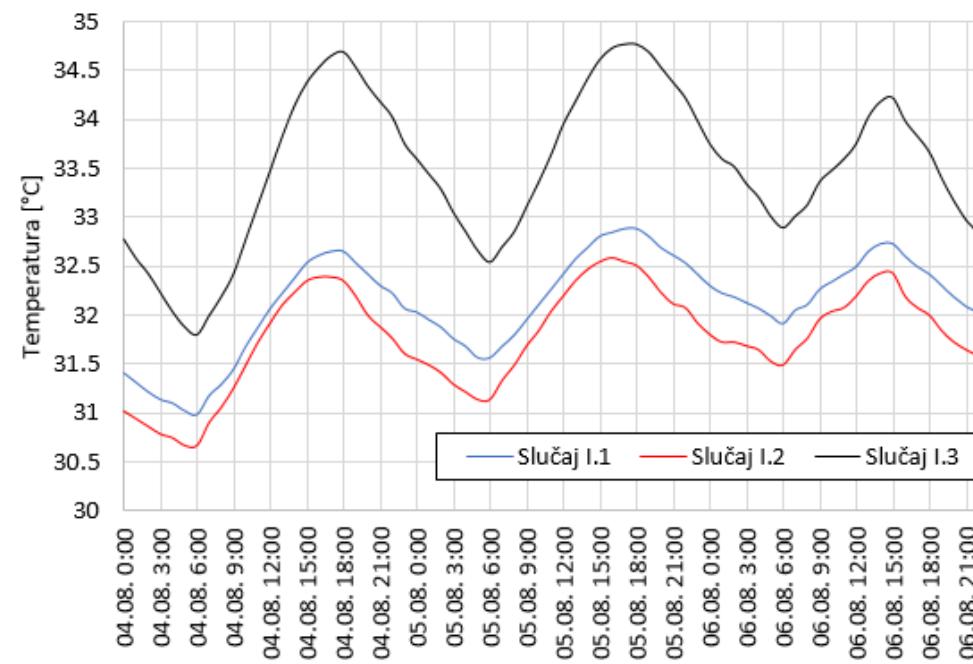
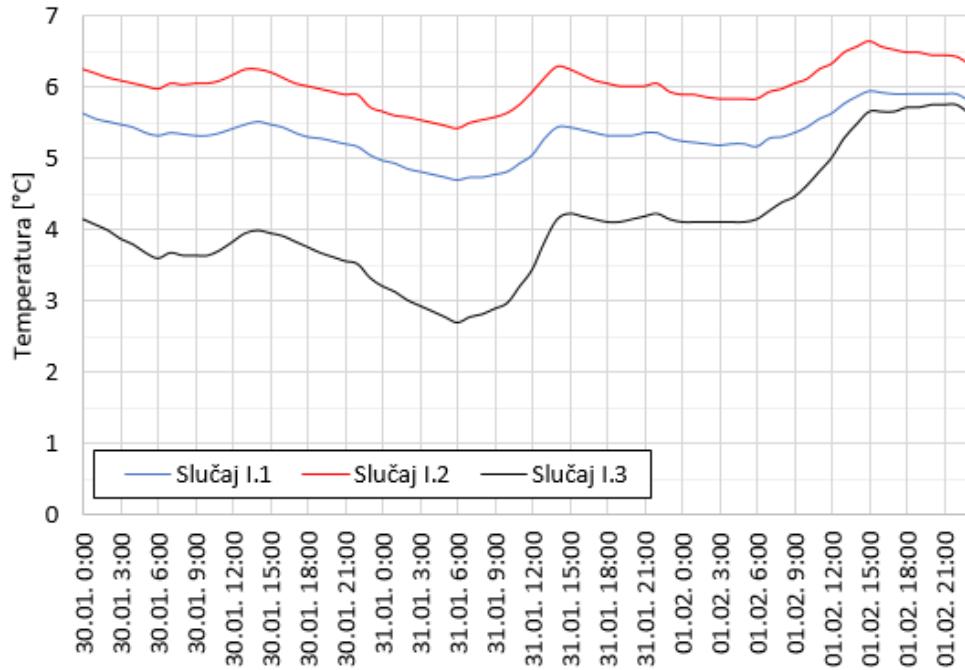
<u>Parametar unutarnjeg zraka</u>	Vrijednost	Opis
T_{MIN} [°C]	20	Ispod ove vrijednosti uključuje se sustav grijanja.
T_{MAX} [°C]	25	Iznad ove vrijednosti uključuje se sustav hlađenja.
RH_{MIN} [%]	30	Ispod ove vrijednosti uključuje se sustav ovlaživanja.
RH_{MAX} [%]	65	Iznad ove vrijednosti uključuje se sustav odvlaživanja.
$CO_{2,MAX}$ [ppm]	700	Mehanička ventilacija je zadužena da se ne prekoračuje ova vrijednost.

REZULTATI PRORAČUNA

- Razvoj temperature i relativne vlažnosti unutarnjeg zraka
- Energija za grijanje i hlađenje potrebna za osiguranje željenih uvjeta toplinske ugodnosti
- Ovlaživanje i odvlaživanje unutarnjeg zraka potrebno za osiguranje željenih razina relativne vlažnosti
- Kvaliteta unutarnjeg zraka (koncentracija CO₂)

RAZVOJ TEMPERATURE UNUTARNJEG ZRAKA – BEZ RADA TEHNIČKIH SUSTAVA (Varijanta I)

Masivnost elemenata ovojnica utječe na stabilizaciju temperature unutarnjeg zraka!

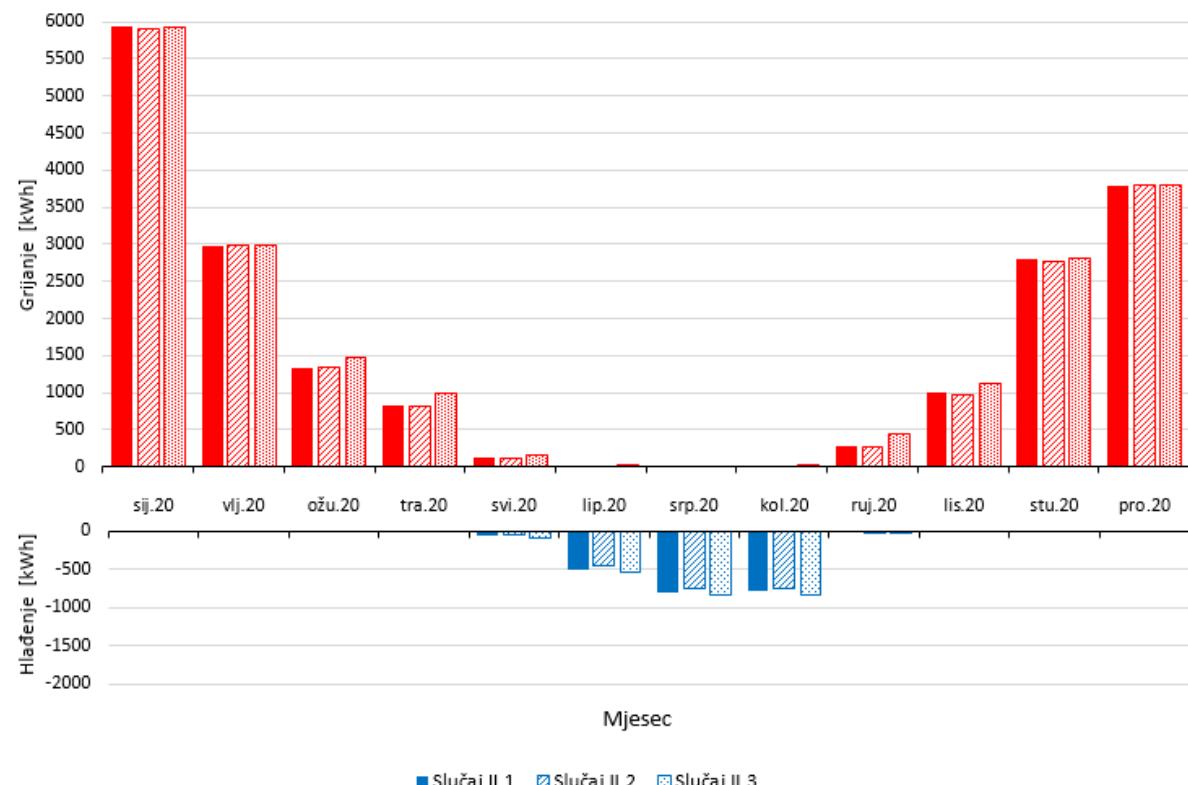
Slučaj	T _{max} [°C]	T _{min} [°C]
I.1 (38 IZO Profi)	32,89	4,69
I.2 (AB + ETICS)	32,58	5,43
I.3 (Drveni panel)	34,77	2,69

UKLJUČENI TEHNIČKI SUSTAVI (Varijanta II i Varijanta III)

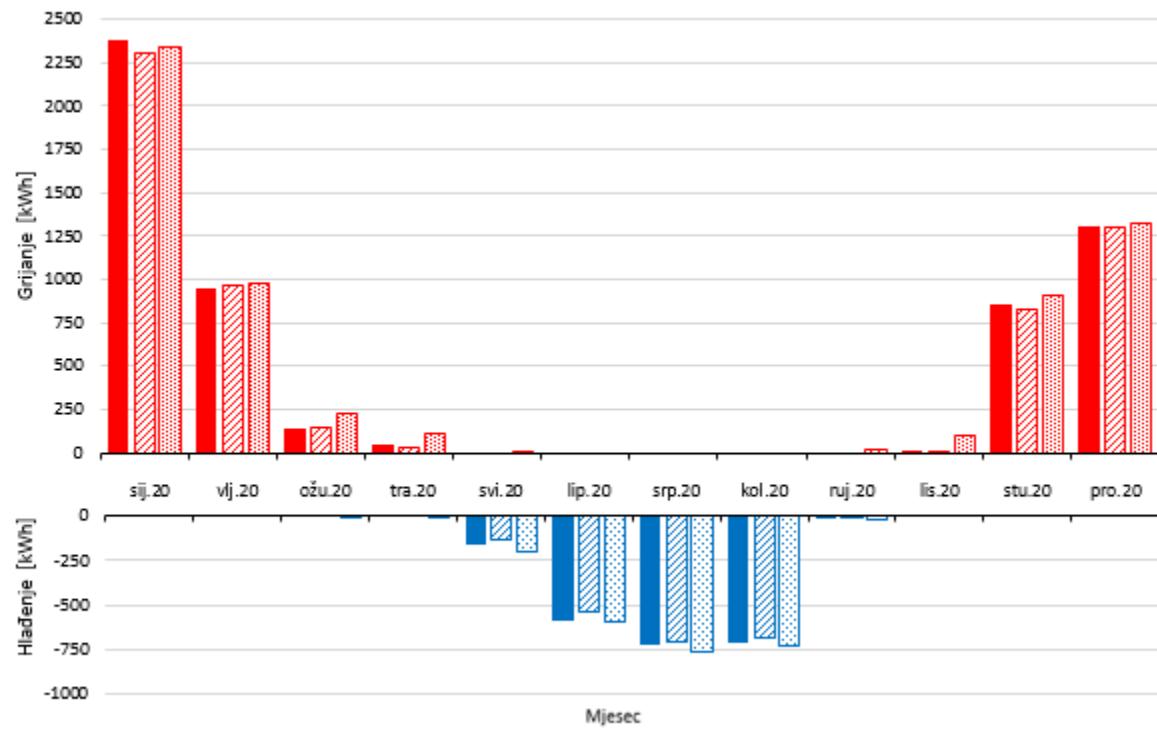
Tehnički sustavi + prirodno provjetravanje

■ Slučaj II.1 ■ Slučaj II.2 ■ Slučaj II.3

Tehnički sustavi + mehanička ventilacija

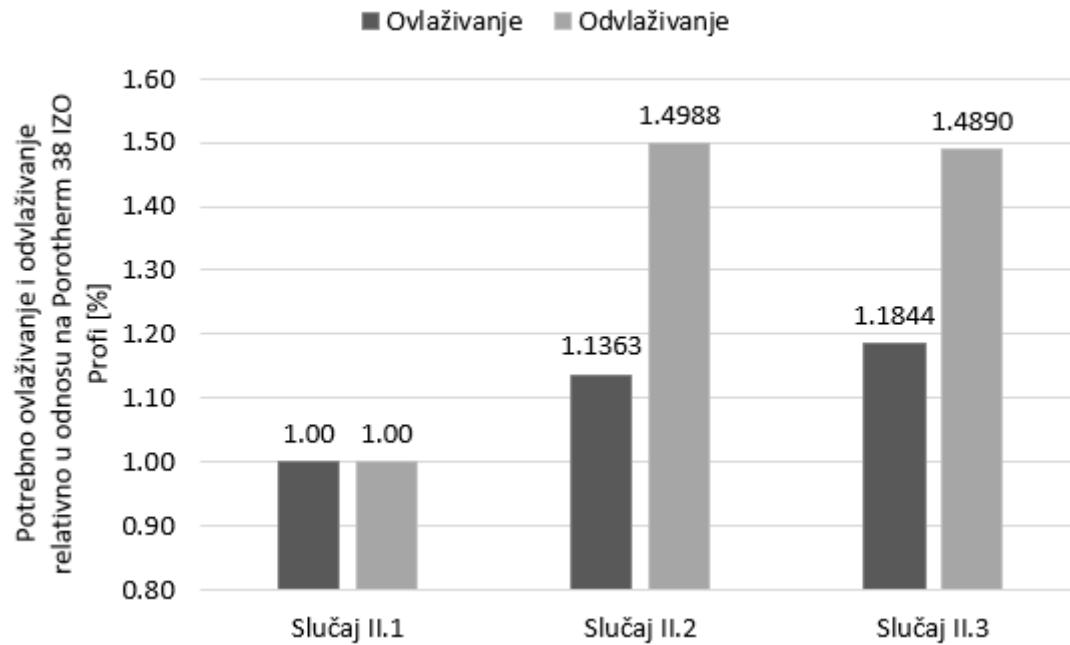
■ Slučaj III.1 ■ Slučaj III.2 ■ Slučaj III.3

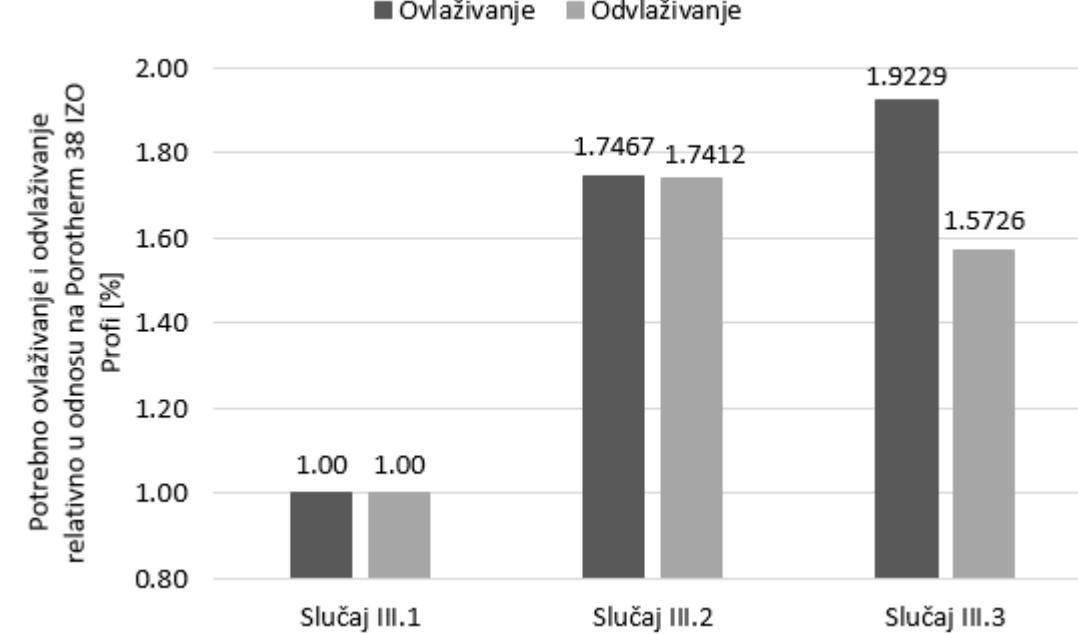

UKLJUČENI TEHNIČKI SUSTAVI (Varijanta II i Varijanta III)

Tehnički sustavi + prirodno provjetravanje

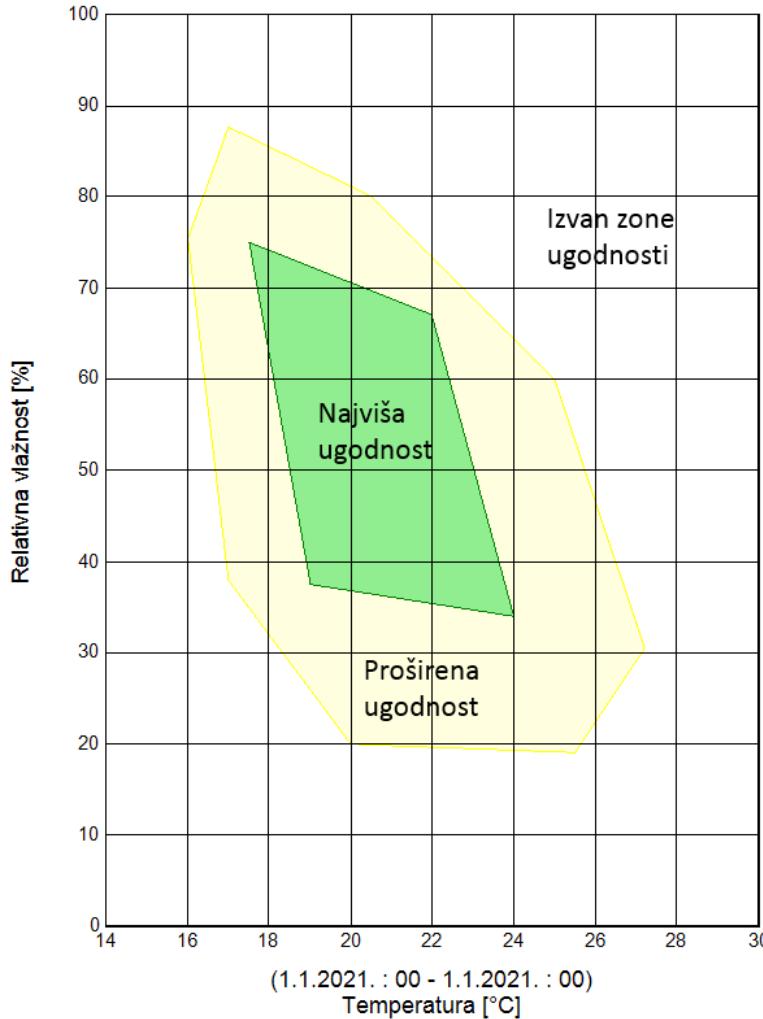

Tehnički sustavi + mehanička ventilacija

Za analiziranu kuću s vanjskim zidovima od **Porotherm 38 IZO Profi opeke** potrebno je **značajno manje ovlaživanje, ali i odvlaživanje zraka** nego što je to u slučaju **armirano betonskih zidova s ETICS sustavom na bazi EPS-a** i vanjskih zidova od **drvenih panela**. Odnosno, rezultati upućuju na veći kapacitet regulacije relativne vlažnosti unutarnjeg zraka u slučaju vanjskih zidova od Porotherm 38 IZO Profi opeke, ali i unutarnjih zidova od opeke.

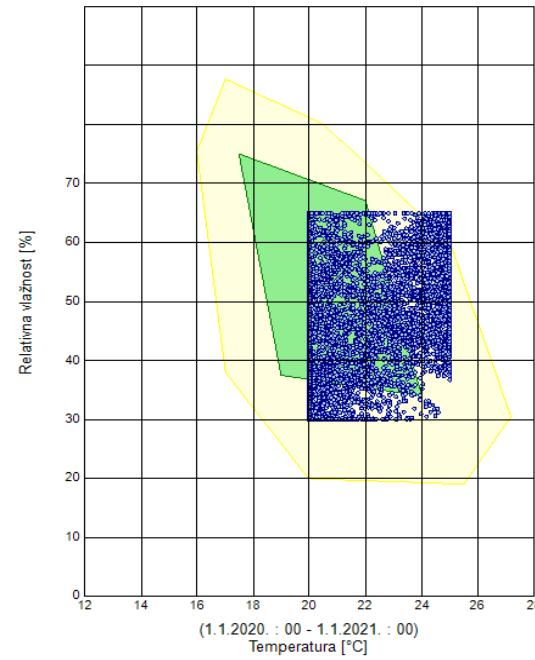

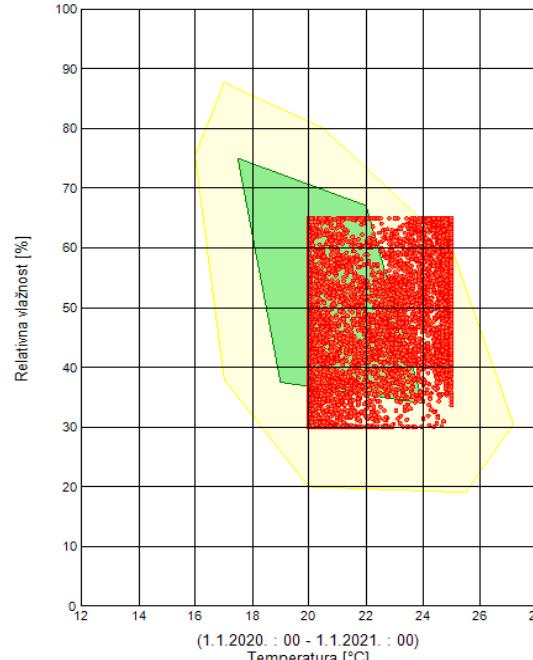
PROCJENA UNUTARNJE UGODNOSTI

- ▶ Kod procjene unutarnje ugodnosti, temperatura i relativna vlažnost unutarnjeg zraka **ne mogu se međusobno isključiti**.
- ▶ Masivnost ovojnica i raspored slojeva utječe na razvoj unutarnje temperature, dok **karakteristike materijala odgovorne za transport i pohranu vlage, uz raspored slojeva, utječu na razvoj relativne vlažnosti unutarnjeg zraka**.

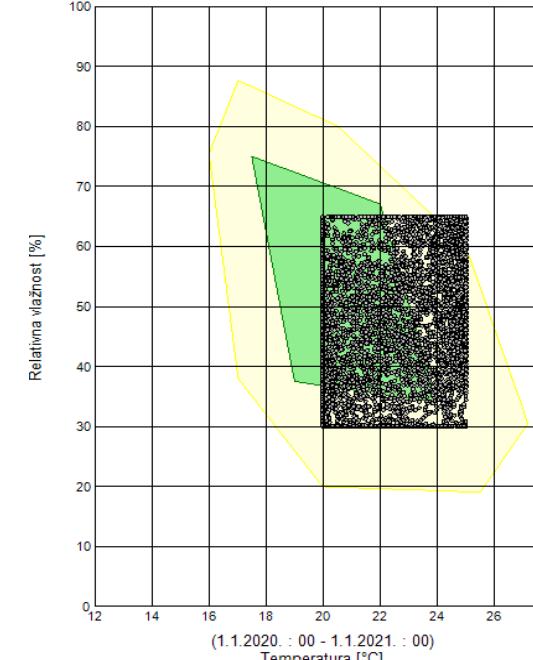
Slučaj II.1 – Porotherm 38 IZO Profi

Slučaj II.2 – AB + ETICS na bazi EPS-a

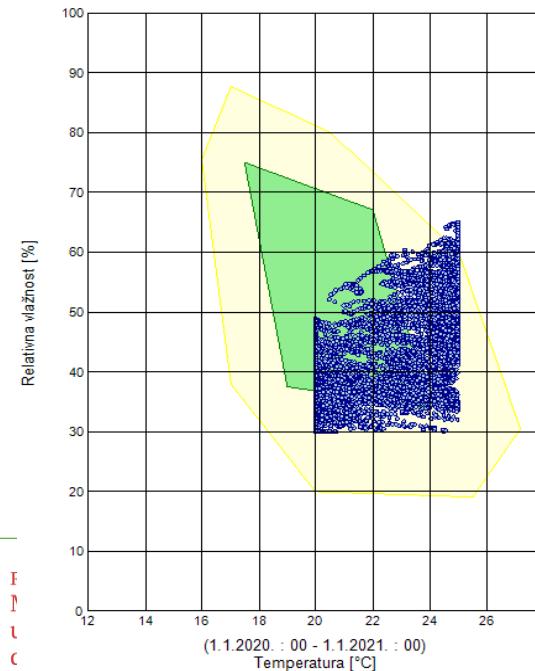

Slučaj II.3 – Drveni paneli

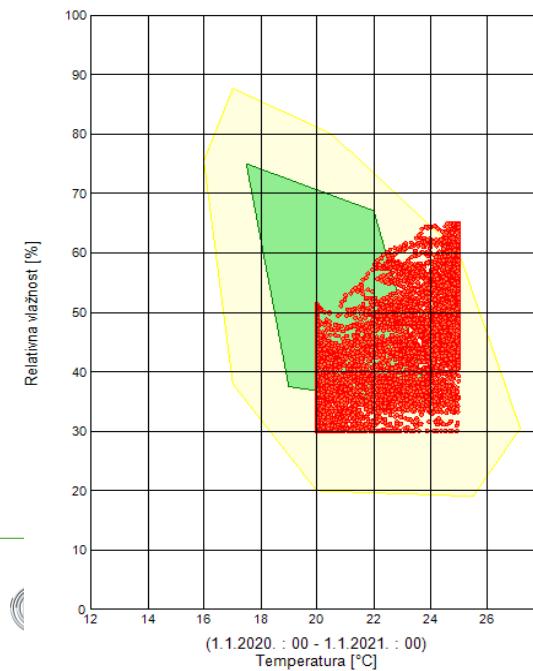

Tehnički sustavi + prirodno provjetravanje

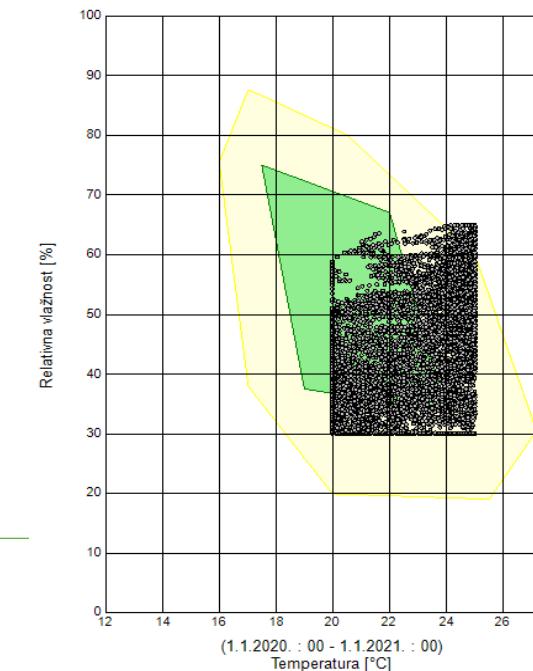
Slučaj III.1 – Porotherm 38 IZO Profi

Slučaj III.2 – AB + ETICS na bazi EPS-a

Slučaj III.3 – Drveni paneli

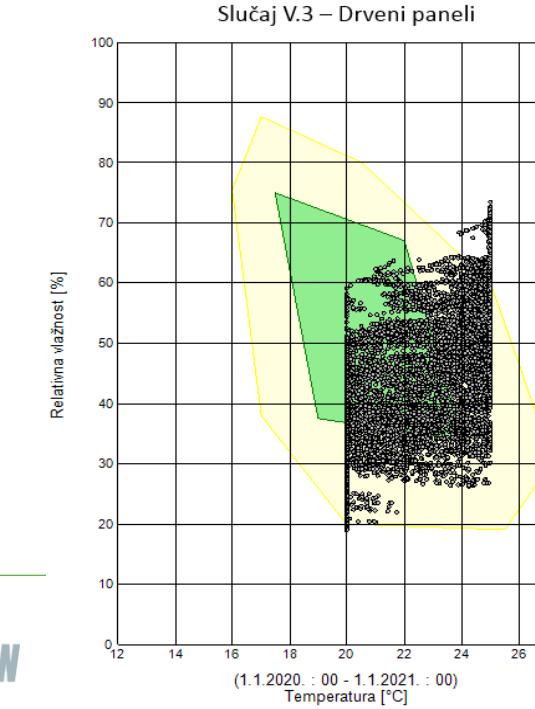
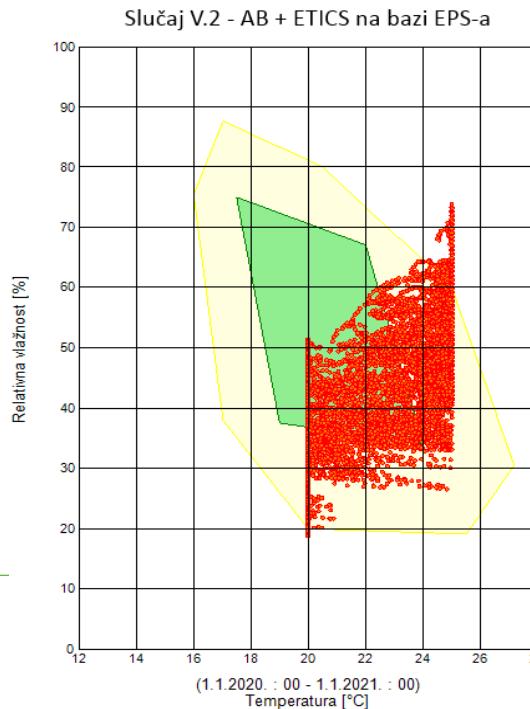
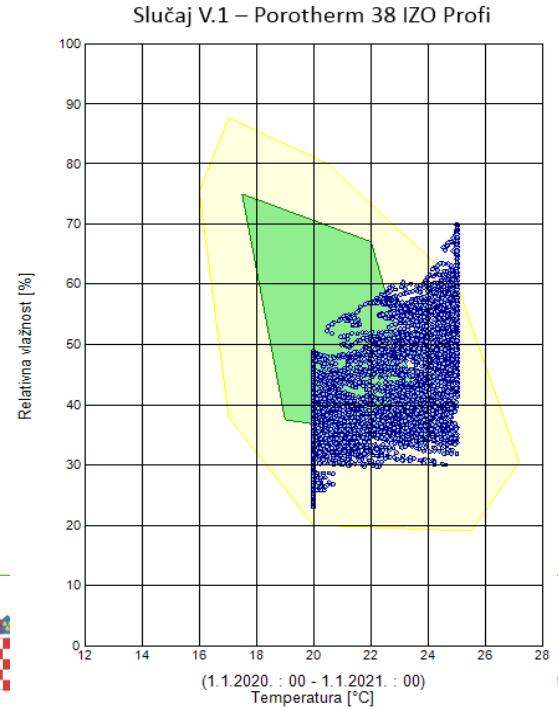
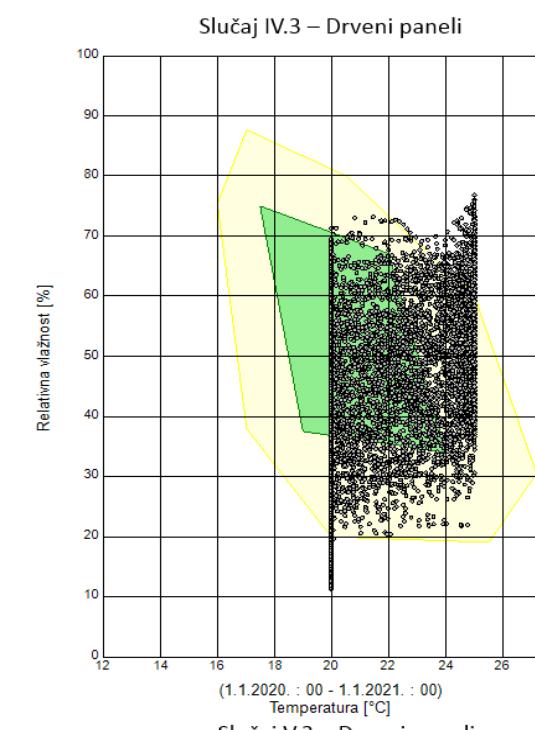
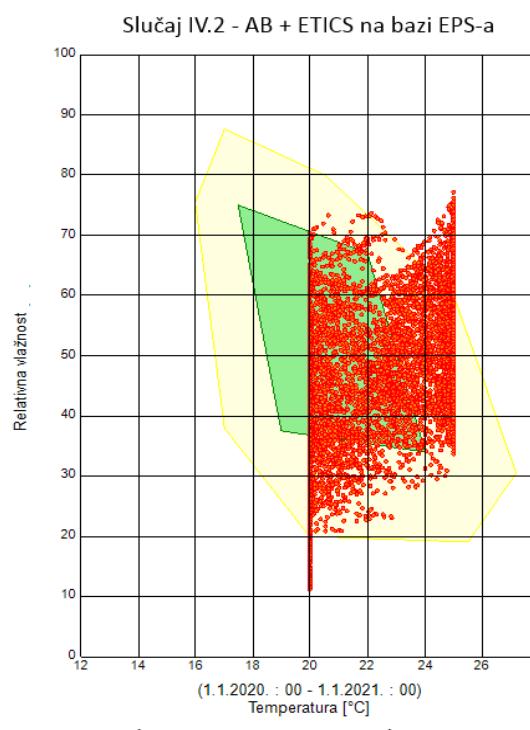
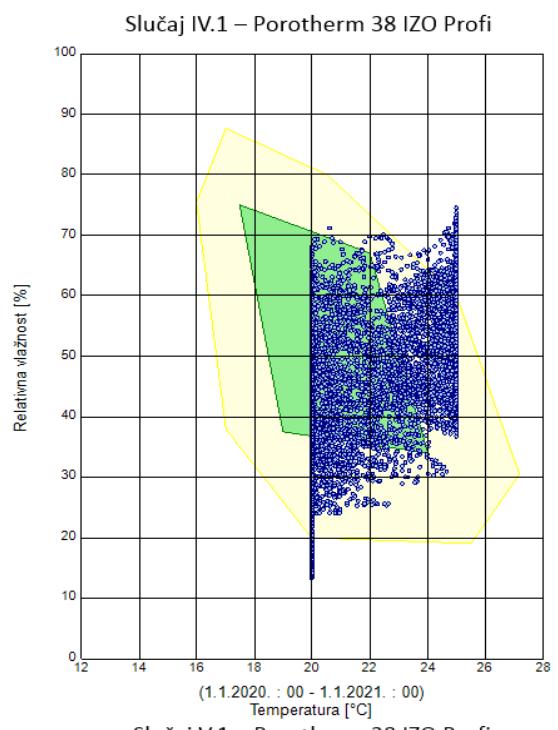
Tehnički sustavi + mehanička ventilacija

F
I
L
C

Tehnički sustavi + prirodno provjetravanje (ALI BEZ ovlaživanja i odvlaživanja)

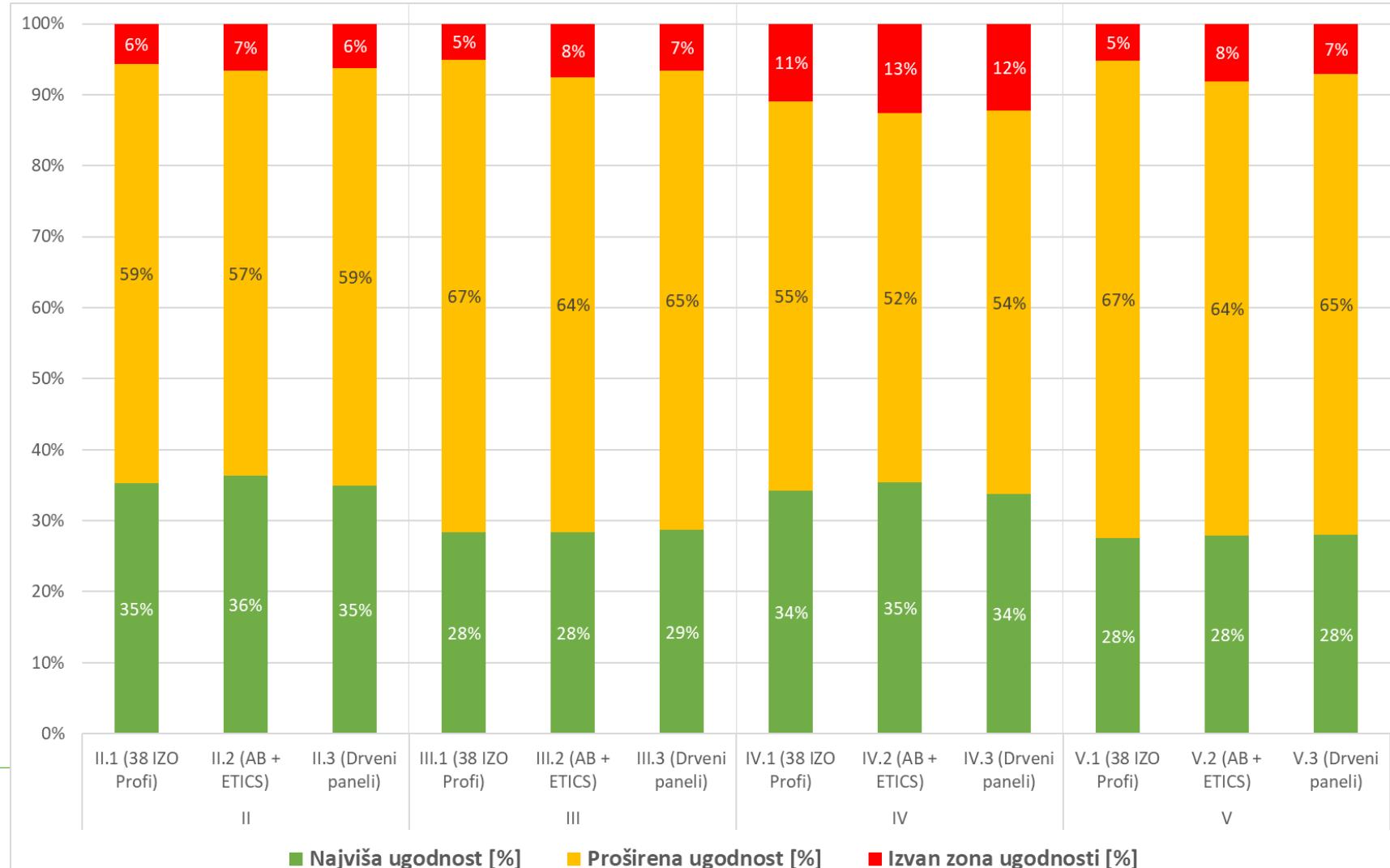

Tehnički sustavi + mehanička ventilacija (ALI BEZ ovlaživanja i odvlaživanja)

VREMENSKA DISTRIBUCIJA

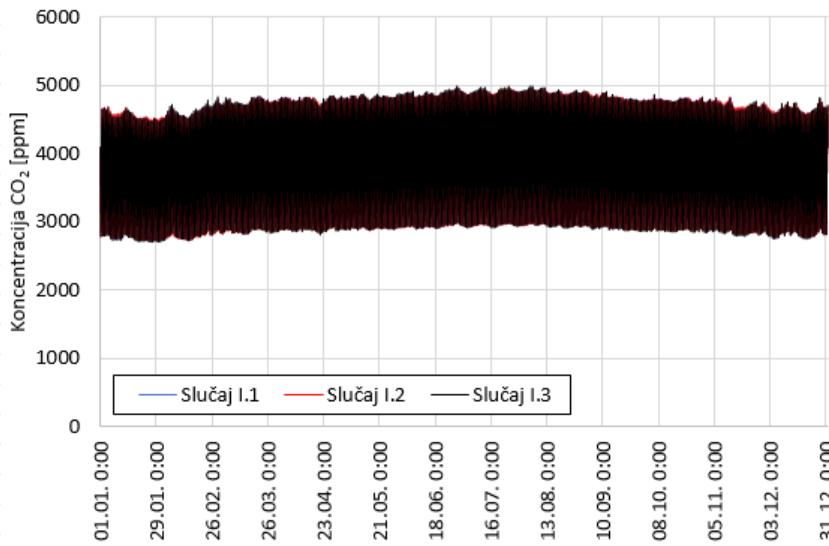
razina unutarnje ugodnosti u proračunskom periodu od jedne godine (8760 sati)

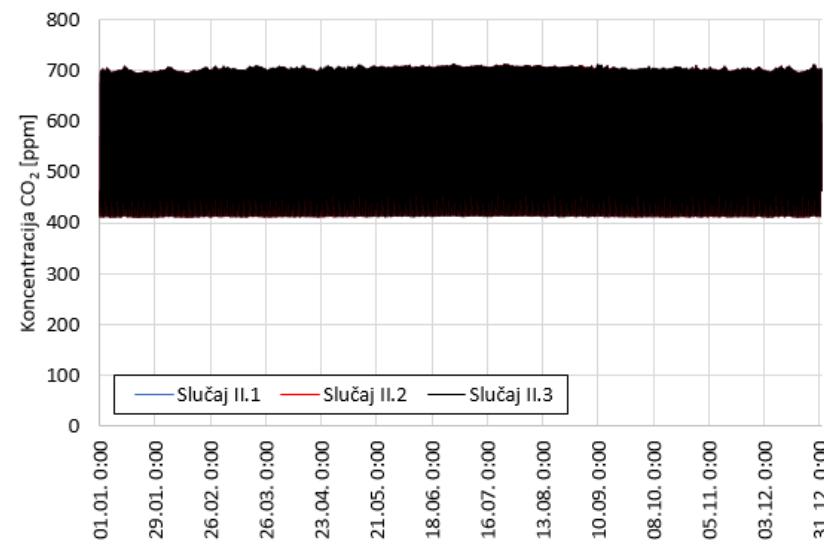

KVALITETA UNUTARNJEG ZRAKA – koncentracija CO₂

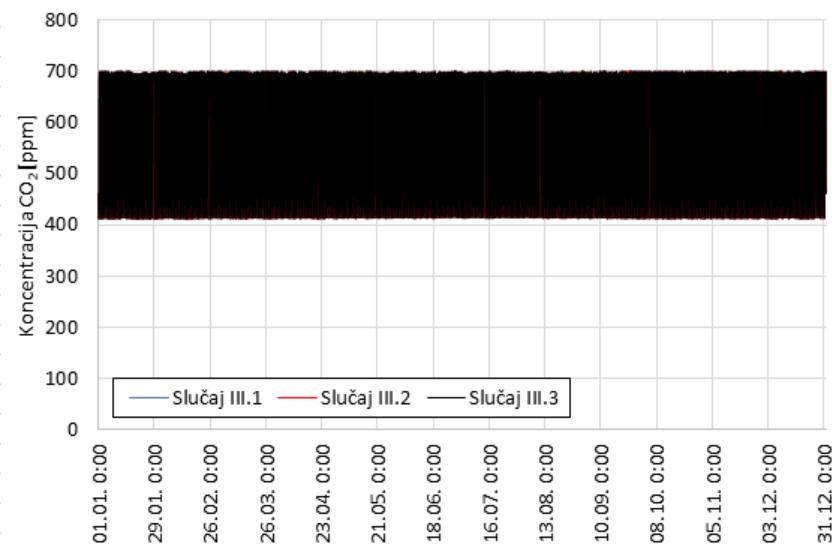
Bez provjetravanja

Prirodno provjetravanje
(otvaranje prozora)

Mehaničko provjetravanje

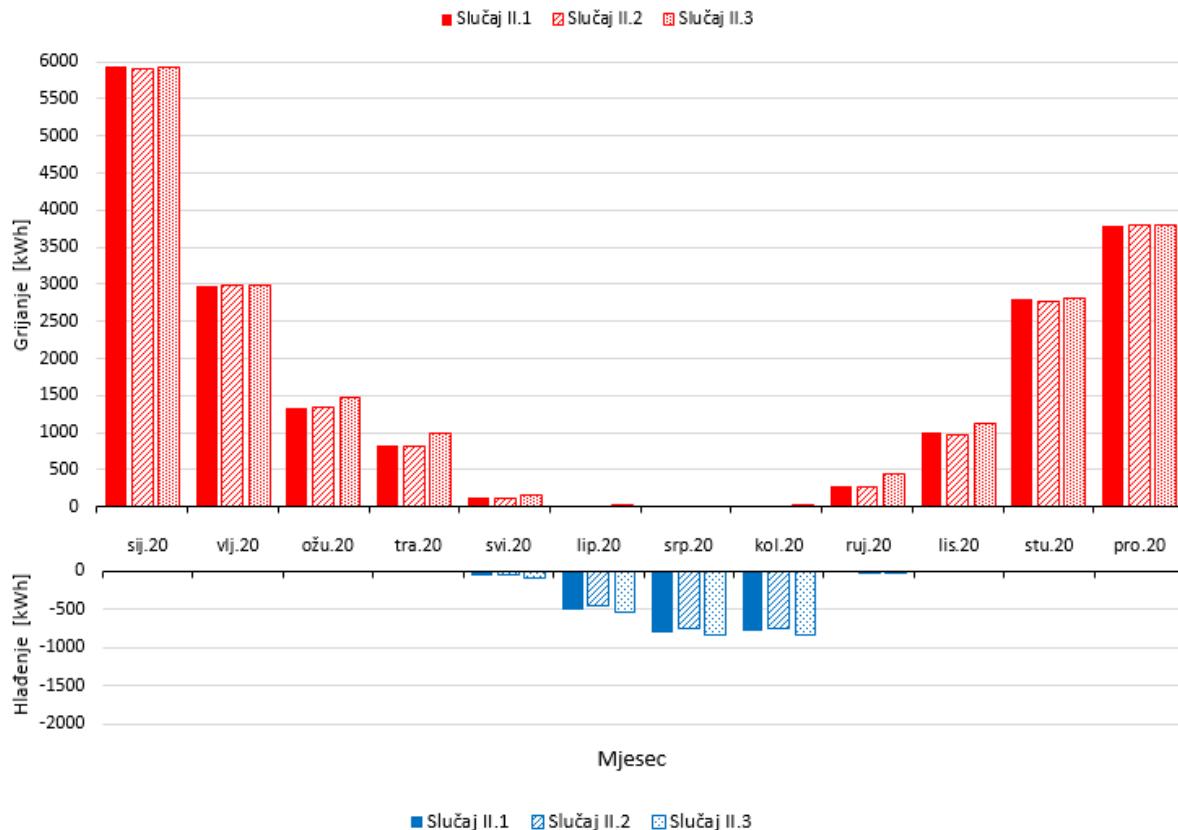
Kvaliteta unutarnjeg zraka u vidu koncentracije CO₂ ovisi isključivo o provjetravanju prostora!

Sustavi ovojnica i materijali ne utječu na koncentraciju CO₂.

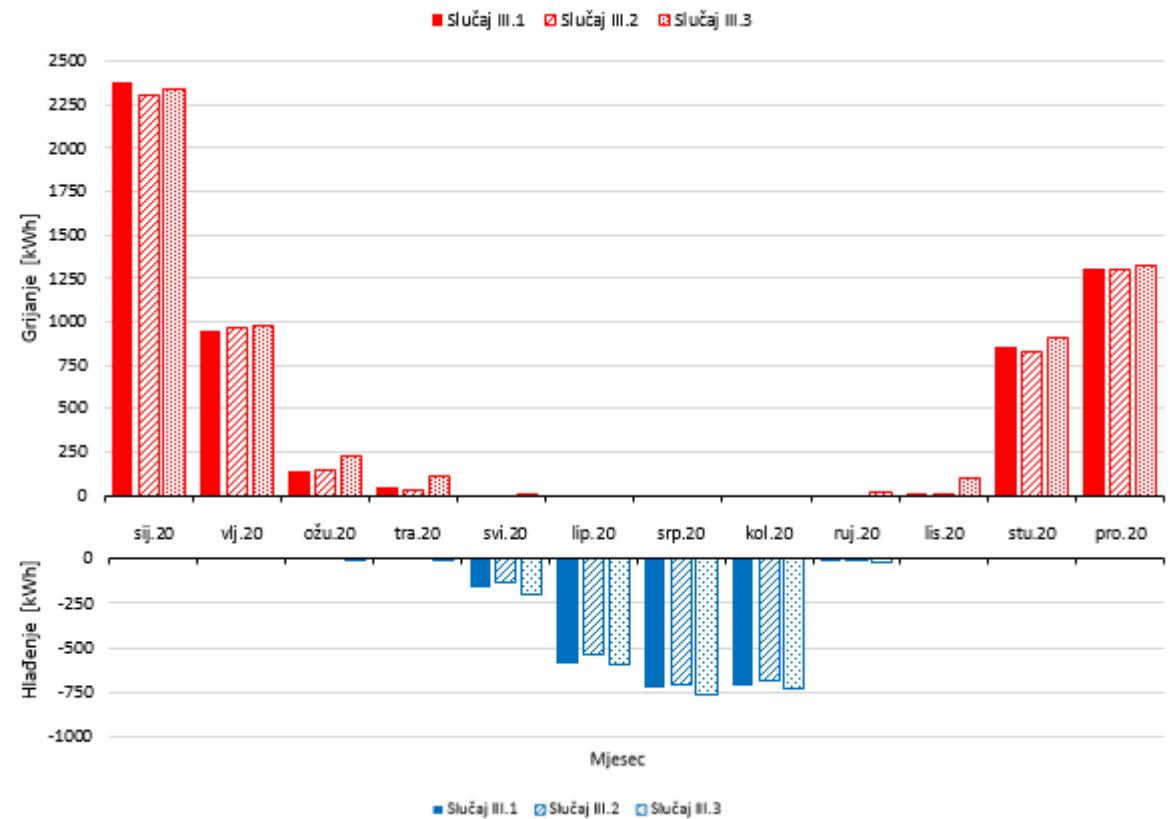

KVALITETA UNUTARNJEG ZRAKA – koncentracija CO₂

Prirodno provjetravanje (otvaranje prozora)

Mehaničko provjetravanje

Više odgovara na Vaša pitanja –

muza
mobilna | učinkovita | zdrava | arhitektura

CILJ PROJEKTA: Širenje znanja i iskustava vezanih uz nZEB

www.nzebroadshow.eu

http://muza-nzeb.com/

www.instagram.com/nzeb.roadshow/

www.facebook.com/nzebroadshow/

Informativni i pokazni centar za podizanje svijesti o prednostima i specifičnostima nZEB-a

Stvaranje potrebnih preduvjeta za učinkovitu komunikaciju među dionicima

Stvarno iskustvo nZEB zgrade: vanjska ovojnica, tehnički sustavi, obnovljivi izvori energije, mjerena u realnom vremenu

Pružanje cjelovitih informacija o procesima relevantnim za izvedbu zgrade u smislu udobnosti, parametre kvalitete unutarnjeg zraka i potrošnju energije

knaufinsulation

profine
INTERNATIONAL PROFILE GROUP

Wienerberger

baldinistudio

NG
Novi građevinski elementi d.o.o.

VELUX®

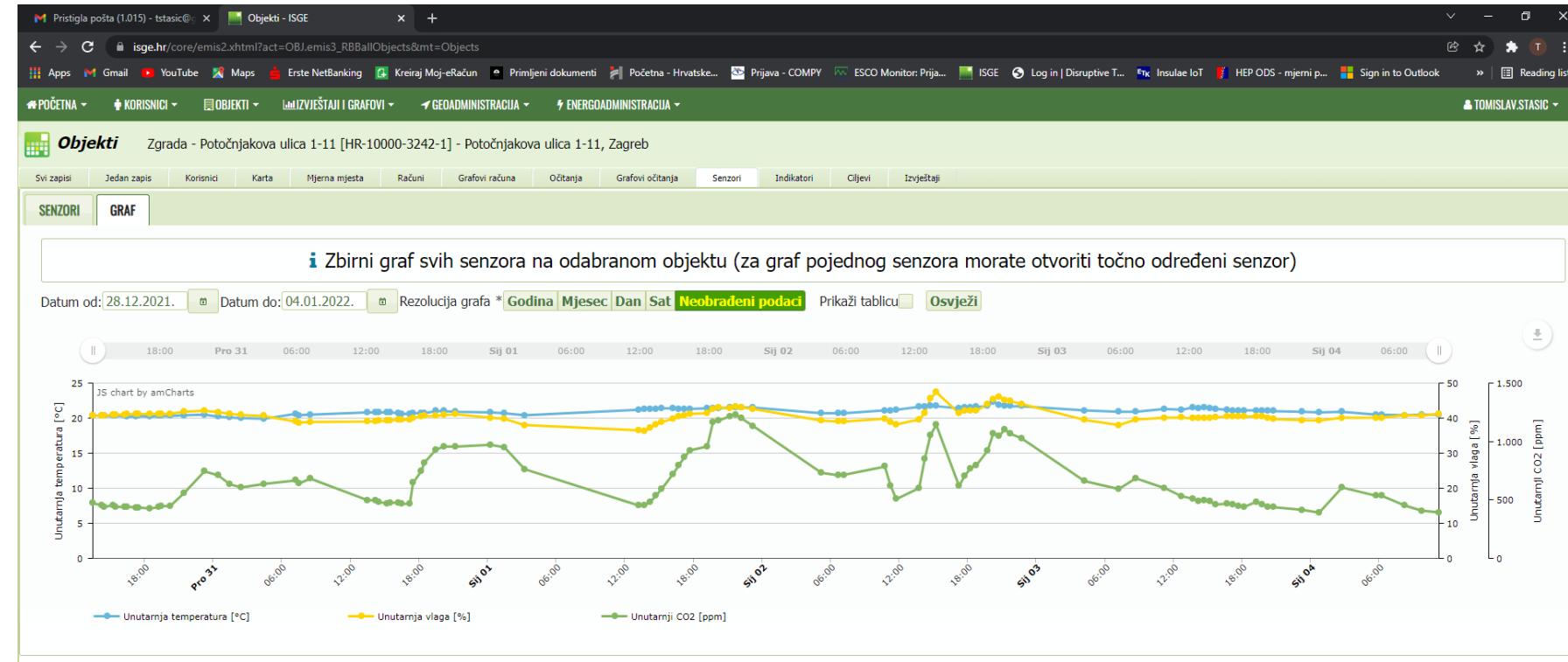
Af

Sveučilište u Zagrebu
Arhitektonski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Architecture

Mjerenja na stvarnim zgradama –

- Potrošnja energije
- Unutarnja ugodnost (T, RH)
- IAQ parametri (CO₂)

Af

Sveučilište u Zagrebu
Arhitektonski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Architecture

HVALA!

marina.bagaric@grad.unizg.hr

ZGRADE³⁺
SIGURNOST UGODNOST KVALITETA

www.mapei.hr

ALUKÖNIGSTAHL
SCHÜCO JANSEN

baumit.com

ZAJEDNICA
DAVATELJA PVC SUSTAVA
ZA GRAĐEVINSKU STOLARIJU
Hrvatska gospodarska komora

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga
uređenja, graditeljstva i
državne imovine

AGC
Your Dreams, Our Challenge

BOSCH
Tehnologija za život

knaufinsulation

profine
INTERNATIONAL PROFILE GROUP
KBE KÖMMLING TROCAL

Wienerberger

baldinistudio

NG
Novi građevinski elementi d.o.o.

VELUX®